

В ТЪМНОТО ВСИЧКИ СМЕ ЕДНАКВИ

WE ARE ALL THE SAME IN THE DARK

Copyright © 2020 by Julia Heaberlin

All rights reserved.

© Надя Баева, *превод от английски*

© Живко Петров, *дизайнер на корицата*

© Сиела Норма АД

София • 2021

ISBN: 978-954-28-3483-0

ДЖУЛИЯ ХИБЪРЛИН

В ТЪМНОТО
ВСИЧКИ
СМЕ
ЕДНАКВИ

Превод от английски
Надя Баева

 ciela

На Деянира Монтемайор Мартинес

*Скъпа приятелка
Красива имигрантка
Американска гражданка
Небесен ангел*

*Querida amiga
Inmigrante hermosa
Ciudadana estadounidense
Ángel arriba*

Отнема около осем до десет часа да се изкопае гроб ръчно, дори повече, ако се прави на тъмно. Пет до шест часа, ако имаш помощник. Не е като по филмите. Не стига само добре наточена лопата. Нужна ти е резачка за корените. Вила. Дори да не нацелиш скала, налице е тексаската глина, която може да бъде твърда като камък. Винаги си нося рулетка и мерителна пръчка, защото е нужно да се изкопае дупка, далеч по-голяма от тази в представите ти. А и се налага да е достатъчно дълбока, та минаващите хора и животни да не усетят вонята на разлагащ се труп. Аз насипвам към трийсет сантиметра пръст отгоре, та да е по-сигурно. Та така, ако ме питате за моето мнение, не вярвам онова момиче Брансън да бъде открито някога. А не бях виждал такова претърсване, както за нейното тяло. Всяка ферма. Всеки имот по езерото. Ченгетата имат цветна карта с обозначени кодове и провериха всичко от нея сантиметър по сантиметър, година след година, докато обходиха навред. Едно ще ви кажа: ако това момиче е заровено тук, при това бързо, свършил го е някой, дето си разбира от работата. Може да е фермер. Или пък човек, който много е убивал.

Албърт Дженкинс, 66-годишен, професионален гробокопач
Откъс от криминалния документален филм „Историята на Тру“

ПЪРВА ЧАСТ

ИЗГУБЕНА

1.

Тя носи у себе си лоша, много лоша тайна. Усещам я дълбоко в хлътналата кост под лакътя си, онази, дето тате ми счупи, като бях малък. Ръката ми никога не лъже.

Побутнах я с върха на обувката, както бих сторил с животно, дето го мисля за мъртво. Едното око потрепва, отваря се и се затваря. Не е мъртва. Може би полумъртва. Тук жегата е толкова убийствена, че чак щурците вият за милост.

Господи, нямам време за такива гадости.

Дяволите го взели. Защо не беше куче? Видя ми се като пострадало куче в огледалото за обратно виждане. Тъкмо затова обърнах назад таратайката си. Така де, първо чух Бог да ми казва „Спри“. Чак после погледнах в огледалото и зърнах тая купчина край оградата.

Докато стигна до нея, в главата ми се бе оформил цял сценарий. Щях да го спася това куче. Щеше да заеме празната седалка до шофьора, където Чанс пъхтеше ухилен към мен, преди да му се появи онази голяма бучка на врата преди три месеца.

А нà ти сега това. Тайнствено момиче, проснато неподвижно край магистралата, а главата ѝ искри като на някой пустинен ангел с подрязани криле. Някъде дванайсет-тринайсетгодишна е. Или пък на десет. Да му се не види, не мога да преценя. На мъже като мен днешните момичета изглеждат петнайсетгодишни, когато са едва на единайсет.

Тя лежи боса върху опърлената земя на около метър зад оградата от бодлива тел, от другата страна на която трещят тежки превозни средства и прашат горещи вълни. Устните ѝ са червени като на Снежанка. Шал със златни пайети е стегнат здраво над едното ѝ око, сякаш е превързана от принцеса. Или пък тя самата е принцеса. Или пък е най-обикновено момиче, дете не е имало подръка бинт и марля.

Не биваше да я пия тази трета бира на обяд.

Зад нея няма нищо освен прегоряло от слънцето пащице. По тялото ѝ не виждам прясна кръв. Със сигурност не е дошла откъм магистралата и не се е прехвърлила през бодливата тел. Аз, здрав и прав мъж, го направих, та още си смуча кръвта от палеца. Не, дошла е откъм полето, откъм нищото, благодарение на Господ, моя скъп приятел.

Оставил я е там на моята милост. Бялата ѝ рокличка е пропита от пот. Ръцете ѝ са протегнати и разперени над главата. Има няколко драскотини на бузата и на рамото, където роклята ѝ е скъсана. Кльошава е. Коленцата и лактите ѝ няма да оставят и бегла хлътнатина в мускулите ми, ако вземе да се съпротивлява.

Внезапно гърдите ѝ започват да се повдигат и спускат като на грохнал от бягане елен. Вече си мисля, че е повече жива, отколкото мъртва. Окоето ѝ, онова непокритото, се отваря за миг. После отново се затваря, здраво стиснато. Мащабни житейски въпроси се въртят из непрогледния мрак на тази глава. *Кой е по-добрият начин да се умре? Слънцето да те изпържи като бекон за закуска на някоя птица? Или от ръцете на непознат от магистралата?*

Космите по цялото ми тяло щръкват. Не съм вчерашен. Поназнайвам доста за измамниците. Пробутват момичета като стръв за лапнишарани. Само дете този

участък от тексаския път е едно синьо небе и безкрайна палачинка. Тъкмо преди малко дочух как двама шофьори на камиони си говореха в закусвалнята по-нагоре по магистралата, че околната местност доказвала как Земята е плоска и че стената на Доналд Тръмп била вдигната да ни предпази да не изпаднем.

Бързо оглеждам наоколо. С момичето сме съвсем сами.

Приближавам я. Тялото ми хвърля пълна сянка върху нейното.

И тогава тя се размърдва. Надига се с всичката енергия, която е успяла да събере.

Сега вече и тя вижда пълната картина, при все лъскавия шал върху едното ѝ око.

Едър мъж. Голям пикап с много скришни местенца из него. А и престоят в затвор не можеш го скри, колкото и кратък да е бил.

Здравият разум и щастието са невъзможна комбинация. Това пише на листчето, което сестра ми Труманел е залепила за волана ми. Точно сега Труманел е на вълна Марк Твен. Вечно лепи жизнеутвърждаващи и в дух на самопомощ щуротии из пикапа ми, та да ме развеселяват, като съм на път.

Нито дума от момичето. Няма молба за вода. Нищо. Слънцето кара проклетия ѝ шал да искри, та не мога да я видя хубаво.

Пресягам се и го смъквам. Тогава момичето издава звук, устата ѝ зейва като дупка в земята. Минаващ камион с осемнайсет колела поглъща писъка ѝ със своя грохот. И аз виждам какво крие тя.

2.

Едното от очите ѝ блести като изумруд. Другото е три четвърти затворено, хлътнало, няма какво да го държи отворено. Знам какво означава това.

Баща ми си беше изгубил окото на младини. В зависимост от настроението си носеше черна превръзка или неумело изработено изкуствено око. Имаше вид, сякаш го е откъснал от играчка – кротко мече с кафяви очи. Нищо не бе в безопасност от тате, а най-вече ако кротко си гледа неговата работа. Дочу ме веднъж да се шегувам по този повод, което си беше грешка от моя страна.

Обичаше да напомня на мен и Труманел, че повечето пирати не носят черна превръзка на окото, защото окото им го няма, а за да се настроят за боеве по корабите и убиване на хора в непрогледната нощ. Това му бе начинът да ни осведоми, че го бива в тъмното.

Липсващото око на момичето напълно ме убеди, че тя е поредното изпитание, пратено от Бог, някакъв вид поличба.

Фокусирам се от другата страна на носа ѝ, върху окото, което е блестящо и пълно с ужас.

– И татко беше без едно око – подхвърлям разговорчиво. – На тукашните хора масово им липсва по нещо. Я ръка, я пръст, я крак. Било от селскостопанска машина, от войната или от фойерверки – отнемат ти някоя част от тялото, ама караш напред. Тате казваше как това, че е едноок, го е направило по-силен.

В действителност тате казваше, че изкуственото му око като на мече играчка може да ме ослепи, ако гледам право в него.

Докато приказвам, чувам Труманел в главата си. *Не пипай. Не пипай. Ще го прихванеш и ти.* И двамата знаем наизуст правилата за лош късмет, а от това момиче струи лош късмет като грипна зараза. Пипнала го е от някой друг. Така действа лошият късмет, същински вирус е, прескача от човек на човек с надежда да докара смъртоносна рана, но и с по-малко се задоволява.

Все още мога да си тръгна.

Здравото ѝ око е като проблясващ зелен скъпоценен камък, има сила в него. Казва, че тя вече е направила своя избор. Готова е по-скоро да рискува с едър мъжак като мен в пикапа му, отколкото да остане сама тук, в царството на гърмящите змии и мишеловите.

– Името ми е Уайът – казвам ѝ. – И докато не ме поправиш, ще те наричам Ейнджъл, защото ми приличаш на ангел. Главата ти сияе. Ръцете ти са разперени, сякаш оставяш снежен ангел в прахта. Това ли правеше? – Шегувам се с нея, опитвам се да я отпусна, та да мога да я кача в пикапа, без да прави сцени. Не получавам нищо в ответ, нито дори загатната усмивка. Дявол го взел, та тя може и да не е виждала кърава снежинка. Някои деца от Западен Тексас не са усетили капка дъжд по лицето си, докато не навършат пет.

Тя грабва бутилката с вода, която ѝ предлагам, и я излива прекалено бързо в гърлото си. Когато се съвзема от задавянето, ѝ подавам парчето пастърма, дето съм взел, та да подмамя новото си куче от полето.

И тогава счупената ми някога кост пак ме щраква. Стягам ръката си, та да спра треперенето. Виждам в тревата онова, дето трябваше да съм го зърнал от пръв поглед.

Не че ме е страх от глухарчета. Просто имам спомени от тях. Момичето грижливо ги е наредило в кръг около себе си като магически пръстен за защита. Или пък някой е украсил гроб, преди да я изхвърли тук. Онези при краката ѝ вече са поокапали и са се спаружили от слънцето. Отпускам се на колене и ги преброявам. Седемнайсет желания. Най-много, които съм откъсвал от поляната ни, в най-лошия ми ден, бяха петдесет и три и не бяха за петдесет и три отделни желания, а само за едно, отчаяно повтаряно пак и пак.

Кой знае какво си мисли това момиче. Какво си е пожелало. Ясно ми е само, че съм с един крак вътре и един навън от очертания ѝ с глухарчета гроб, и чувството хич не ми е по вкуса.

Труманел измисляше разни игри с диви цветя, като се криехме в полето зад къщата ни. Разправяше ми истории, та да ме удържи да не изтичам обратно да заколя с джобното си ножче баща ни, който през ден се перчеше как имал правото да ни издуха като пламъка на свещ.

Труманел казваше, че цветовете на синята костенурка са красиви парченца от начупено небе. Гъделичкаше ме със стрък кастилея и ми казваше, че духовете на индианчета боядисват венчелистчетата ѝ в оранжево и жълто на залез. Посевите на царевицата се превръщали във войници нощем, та да ни охраняват, докато се крием. Ей такива ми ти тъпотии.

Още от десетгодишен знам, че вълшебствата от приказките не действат.

Онези падащи парченца от синьо небе ли? Те не са от красиви цветя. От стъкло са.

Но виж, към знаците, подавани ми от чупената ръка, имам респект. Тя казва: *Иди си оттук. Не попадай залудо в затвора, макар че май тъкмо там ти е мястото.*

Това момиче ми напомня Труманел. Усетила беше неща, дето не биваше да усеща. Виждам го в голямото зелено око, което трябва да гледа за две. Още се надява на нейното малко парченце синьо небе. Вярва в магически кръгове, току-виж пък проработили.

Приключвам с колебанията. Боже, това лежи на твоята съвест. Влизам изцяло в кръга ѝ и я вдигам на ръце. Тя се отпуска като дете, с брадичка, допряна към гърдите. Но тя наистина е дете. *Не забравяй това.* Сестра ми нарежда по темата, та макар да е у дома на двайсет и пет километра разстояние и домива съдовете или чете някоя от книгите си.

Когато съм изминал половината път до пикапа, момичето бавно извързва нагоре лице. Отваря алената си уста и виждам, че езикът ѝ е също толкова червен. Тъкмо заради това не очаквам последвалото. Не съм видял какво държи в ръката си. Тя приближава глухарче към устните си и издухва главичката му с всичка сила насреща ми. Пожеланието обсипва бузата ми като капчици при кихане, завира ми се в носа, полепва по миглите ми.

Приемам го като предупреждение, че тя комуникира с висша власт.

Хабиш си сладкия дъх, миличка.

Бог чува теб и мен всеки ден, а виж ни сега.

Като отварям пикапа да я поставя вътре, излита една от поговорките на Труманел, водеща началото си от някаква стара ирландка.

Съдбата не е орел, тя пропълзва като плъх.

Листчето изхвърчава назад, когато потеглям, и се закача за бодливата тел.

3.

Труманел е сянка на верандата, чака. Момичето още е като труп в ръцете ми, златният шал блести около шията ѝ. Слънцето грее с пълна сила и я осветява, сякаш е подпалена. Не личи нещо много да не ѝ е наред, когато очите ѝ са затворени.

Сянката на баба ни на верандата беше знакът, пращан ни свише, че опасността е отминала и можем да се приберем от полето. После Мама Пат умря и отговорността легна върху Труманел. Беше на десет години.

Чувам бурмичките в съзнанието на Труманел да потракват като тези на часовников механизъм, когато тя ми задържа отворена вратата с мрежа, за да вляза. *Откъде се е взела тя? Защо той не се е обадил в полицията?* Прасковената кожа на Труманел е набраздена от тревога точно както е в спомените ми за лицето ѝ от първия път, когато надникна към мен през пречките на кошарката, скована от тате. Тогава са я делели четири дни от петия ѝ рожден ден, та значи аз още не съм бил навършил и две. И двамата невинни души.

Труманел се изкатери по кошарката и затули с потните си горещи ръце ушите ми точно навреме. Чух далечен писък, идещ сякаш от затворен килер. Труманел казва, че това е денят, в който баща ни е убил майка ни. Била е кремирана без аутопсия. Оттогава нататък всеки път, щом би могла да прогони нещо лошо с голи ръце, Труманел го правеше.

Ръцете ѝ ме отнесоха нагоре по стълбата към сеновала над хамбара и червените ми гуменки изчезнаха над горната пречка секунда преди да бъдат видени. Те изстреляха три куршума в щраус, измъкнал се на свобода от съседната ферма, дето разкъса кученцето ни на парчета и после погна мен. Те ушиха тайници в подгъвите на завесите в спалнята ни, та да пъкхат там всяко докопано оръжие.

Готварски нож, пистолет, кука за плетене, метална кутия с лизол. Аз знаех само, че Труманел никога няма да остави пердето ми празно. Пресегнех ли се, там винаги имаше нещо. Тате ни удряше понякога. Но най-вече си играеше с ума ни.

Умът на Труманел беше третата ѝ ръка. Девет от десет пъти успяваше да надхитри тате. *Моята умница*. Така я наричаше след бутилка уиски. Кръстил я бе Труманел, дето е име половината за момиче и половината за момче. Аз тайно я наричах Тру¹ – истинска, защото тя беше такава.

Когато минавам покрай нея, Труманел притиска една от вълшебните си ръце към челото на Ейнджъл. Проверява да види дали Ейнджъл не е мъртва. Усещам през мен да преминава въздишка – моя или на Ейнджъл. Това е, защото ръката на Труманел е като на Дева Мария. Хладна като река, отнема болката във всяка друга част на тялото ти. Ръката ѝ те кара да се носиш, водата се плиска край теб, рибки гъделичкат стъпалата ти, лицето ти е обърнато към слънцето.

Намествам тялото на Ейнджъл върху дивана. Очите ѝ още са затворени. Има старо петно от кръв върху лявата възглавница, на която сега почива главата ѝ, пре-

¹ *True* (англ.) – истински; верен. – Бел. ред.

върнало шест розови цветя в кафяви, все едно зимата е дошла само за малко. Труманел поддържа в къщата блестяща чистота, но тази възглавница си е останала така, не е на показ, а само спомен за един лош ден.

– Ще ѝ казвам Ейнджъл – обявявам.

– Не е добра идея – прошепва Труманел.

Очите на момичето потрепват, отварят се и също тъй бързо се затварят. Страхът ѝ внезапно е като оголена жица, мятаща се из стаята. Права е да ми няма доверие, син на лъжец, изпечен като тате, ако не и по-добър.

Към скалпа ѝ още има полепнали пръст и пух от глухарчета. На едно място косата ѝ е порозовяла от слънцето. Лилавият лак по ноктите ѝ е почти изтрит.

Един поглед към Труманел би трябвало да успокои Ейнджъл. Момичето може да мисли мен за самия дявол, но Труманел е жена с кафяви очи, кестенява коса, петдесет килограма, метър и петдесет висока, която може да спре дъха на човек, истински ангел в стаята.

Труманел затъква кичур от косата си зад ухото. Знак колко е притеснена.

Още не съм ѝ казал, че Ейнджъл е едноока като тате, нито за подредените в кръг глухарчета, нито какво ми подсказа костта на ръката ми в полето или как момичето издуха семенцата на лошия си късмет към мен спокойно, сякаш пафкаше цигара.

Лила, с нейната коприненочерна коса и сериозна уста, наблюдава трима ни от портрета си на стената. Татко винаги ни е казвал как едно от очите на Лила успява да види всичко. Зърнахме го да се движи. Все още ми се случва.

Няма значение, че вече съм достатъчно възрастен да знам как фиксираните точки, светлината и сянката съ-

живяват Лила и как тате полагаше усилия да ни замотае главите. Както го разправяше той, Лила била седемнайсетгодишна наша братовчедка, която се обесила на дърво, опасно с червена лента, в имота на стара лудница край Уичита Фолс на Бъдни вечер.

На всеки 24 декември тате ни откарваше при онова дърво. По заръка на тате Труманел винаги връзваше червена панделка на косата си от пакета, увит от него и поставен на кухненската маса в дома ѝ. В пакета винаги имаше нещо хубаво. Розова кашмирена блуза, позлатен флакон „Гучи Гилти“, мобилен телефон.

Докато Труманел седеше и гледаше отстрани, той ме караше да се покатеря на дървото и да вържа там червената панделка като примка. *Животът ти е тънка панделка, казваше, която мога да скъсам.*

Труманел се е отпуснала на пода с кръстосани крака като дете и усуква невидимия кичур коса, докато той се превръща във въже. Тате винаги настояваше Труманел да прибира косата си опъната на скалпа и прибрана в стегната опашка, навита на кок отзад. Веднъж, когато тя беше в четвърти клас, той приглади измъкнал се кичур с пръст, намазан с фъстъчено масло, и я накара така да отиде на училище.

Нели с маслото по главата нека да умре, защото не дава да добавим гроздово желе. Така пееха момчетата на игралната площадка. В прогимназията я кръстиха Желето заради заоблените части от тялото ѝ, които тя не им даваше да докосват.

Не че в края на краищата Труманел не победи. Момчетата харесваха Труманел.

Прическата всъщност разхубавяваше Труманел. Тя затъкваше цветя в кока и фалшиви бижута, които бе наследила от Мама Пат. Всички момичета в училището за-

почнаха да носят косите си на кок като нейния, макар никоя жена по телевизията да не беше с такъв. Ето колко искаха да подражават на Тру и колко популярна беше.

Сега Труманел изглежда много хубава, разтревожена за Ейнджъл и с разпусната коса. Свободно разпусната. Искане ми се и тя самата да можеше да се почувства свободна. Искане ми се не аз да трябва да ѝ водя света тук. Би ми била добра компания в пикапа. Щеше да ме предпази да прибирам разни неща, до които по-добре да не припарвам. Но не, по-голямата ми сестра казва, че ще седи и ще ме чака тук да се прибера. И двамата знаем, че всъщност чака тате. Десет години минаха, откакто нещата се объркаха. Това я прави на двайсет и девет. А все така изглежда на деветнайсет.

От шест до осем, такъв е ритъмът ѝ сега. Става на съмване, почиства неща, дето нямат нужда от чистене, разхожда се из градината, къса праскови, тананика си ту Патси Клайн, ту Бионсе и все така ми казва, че всичко ще е наред.

Труманел е единствената, която вярва, че душата ми все още може да бъде спасена. Но сто и десет процента е сигурно, че не може. С Бог си имаме споразумение. Разговорите ни, Неговите изпитания – това е ей тъй, да минава времето. Тази голяма бяла къща е моето чистище.

Шегувам се с Труманел, че може да се откажа от шофьорската работа и да превърна това място в музей. Тя ще седи на верандата да продава подсладен студен чай и курабии по рецептата на Мама Пат, увити в станиол.

Може да вземаме такса за вход като в ранчото на Линдън Джонсън, където нашият трийсет и шести президент канеше хора в тухления си дом в прерията, сякаш е Тадж Махал.

Ще добавя мъничко кървавочервена боя на тази безмилостно бяла постройка, защото малкото винаги въздейства по-силно. Остави умът да върши работата, не очите. Тате ме научи на това. Отново ще засадя пшеница и ще разправам истинската история за фъстъченото масло и Нели на хлапетата, дето измислят небивалици за нас, седнали в полето, граничещо с имота ни. Наливат се с бира, вият срещу луната, плашат се един друг със страхотии, после форсират пикапите си при портата ми за добитък. На всеки 7 юни се снишавам и им слушам крясъците.

Какво има в това камионче! Главата ти е празно балонче!

Ах, ти, красавец ненагледен! Покажи си лика бледен!

Цяло десетилетие по-късно никой в града не разполага с пълната картина на случилото се тук, в дома на семейство Брансън. Просто ми тресат портата за добитък, вдигат пара и се лутат в догадки.

Ейнджъл отново го раздава мъртва на дивана. Труманел още е на пода, прозява се и казва, че е готова за лягане, макар да е едва средата на следобеда.

Ейнджъл е тази, която рязко се пробужда към живот при тропането на вратата.

За пръв път вижда револвера ми.